

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Επιμορφωτικό – υποστηρικτικό υλικό

Πράξη:

«Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ της Σχολικής Μονάδας

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ21+:

<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>

ΟΠΣΕπιμόρφωσης-

Ι.Ε.Π.:Όλεςοιδράσεις(iep.edu.gr):<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=>

62

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

	<h2>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ</h2> <h3>ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ-</h3> <p>22ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ</p> <p>ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2021-2022</p>
	<p>Σχολική μονάδα</p> <p>Νηπιαγωγείο</p>
<p>Αριθμός τμημάτων</p> <p>1</p>	
<p>Αριθμός μαθητών/μαθητριών σχολικής μονάδας</p> <p>15</p>	
<p>Αριθμός εκπαιδευτικών σχολικής μονάδας</p> <p>3</p>	
<p>Αριθμός εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα Εργαστήρια δεξιοτήτων</p> <p>1</p>	

Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Φροντίζω το Περιβάλλον	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία
<p>1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια</p>	<p>1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά</p>	<p>1. Ανθρώπινα δικαιώματα</p>	<p>1. STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική</p>
<p>2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη</p>	<p>2. Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία</p>	<p>2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση</p>	<p>2. Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα</p>
<p>3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση</p>	<p>3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά</p>	<p>3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα</p>	

Βασικός προσανατολισμός του ετήσιου Σχεδίου Δράσης (Πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα)

<p>Τοόραμάμας</p>	<p>Με τη φετινή εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων το όραμα του νηπιαγωγείου μας διαμορφώνεται σύμφωνα με την πραγματοποίηση δράσεων στα πλαίσια των τεσσάρων <<4>> θεματικών ενοτήτων και των τεσσάρων <<4>> υποενοτήτων που έχουν επιλεγεί για να εκπονηθούν. Κεντρικός άξονας της πραγματοποίησης των δράσεων αποτελεί η φιλοσοφία του νηπιαγωγείου για ενεργή συμμετοχή σε καινοτόμες δράσεις και η διάχυση στην κοινωνία. Επίσης στο επίκεντρο του οράματός μας βρίσκεται η ανάπτυξη των κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών καθώς και η καλλιέργεια των Δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα.</p>
<p>Στόχοι της σχολικής μονάδας σε σχέση με τις τοπικές και ενδοσχολικές ανάγκες</p>	<p>A) Δεξιότητες που πρόκειται να καλλιεργηθούν Δεξιότητες μάθησης 21^{ου} αιώνα (4cs) : Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα Δεξιότητες του νου: Κατασκευές, παιχνίδια, Επίλυση προβλημάτων, Στρατηγική σκέψη: Οργανωσιακή σκέψη, Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός Δεξιότητες της Τεχνολογίας, της Μηχανικής και της Επιστήμης (Engineering–Υπολογιστική Σκέψη, Technology-Ψηφιακές Δεξιότητες, Επίλυση προβλήματος – Ρομποτική) Δεξιότητες Ζωής: Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής , Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης</p> <p>B) Οι στόχοι που καλλιεργούνται ως προς το θέμα Σε άμεση συνάρτηση με το όραμα της Σχολικής μας Μονάδας οι στόχοι είναι: Η πραγματοποίηση δράσεων. Η Αξιολόγηση/Αποτίμηση των προγραμμάτων που θα πραγματοποιηθούν στα πλαίσια των τεσσάρων <<4>> Θεματικών Ενοτήτων μέσα από τα οποία θα επιδιωχθεί να καλλιεργηθούν Δεξιότητες μάθησης, Δεξιότητες ζωής, Δεξιότητες της Τεχνολογίας και Δεξιότητες του νου. Η ενεργή συμμετοχή σε καινοτόμες δράσεις και η διάχυση στην κοινωνία. Η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και γόνιμης συνεργασίας μεταξύ των νηπίων και μεταξύ νηπίων-νηπιαγωγού. Η ανάπτυξη αξιών όπως ο σεβασμός στη γνώμη του άλλου/ης, η αλληλεγγύη, η αποδοχή της διαφορετικότητας. Θα εφαρμοστεί η ομαδοσυνεργατική μέθοδος μάθησης και διδασκαλίας . Η εξοικείωση των νηπίων με τις Νέες τεχνολογίες και ψηφιακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων των νηπίων μέσα από την αναζήτηση, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης καθώς και η χρήση εργαλείων-μεθόδων εκπαίδευσης. Οι δράσεις θα έχουν επίκεντρο το παιχνίδι και έτσι θα αναπτυχθεί η αυτενέργεια, η αυτονομία και θα γίνει ευχάριστη η διαδικασία της μάθησης.</p> <p>Γ) τους στόχους που επιπροσθέτως θέτουμε ή σε αναφορά με το πρόγραμμα σου δώντων γνωστικών αντικειμένων (προαιρετικά)</p>

Ο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ως προς τη Θεματική
Ενότητα

Ζω καλύτερα- Ευ ζην

Περιγράφουμε αδράτις αποφάσεις του συλλόγου διδασκόντων

Υποθεματική ΥΓΕΙΑ: Διατροφή με υποενότητα: Τρώω υγιεινό πρωινό για υγεία καλή και ενέργεια πολλή

Χρονική ανάπτυξη της Θεματικής Ενότητας: 11 Οκτώβρη-15 Νοέμβρη
Θα πραγματοποιηθούν 5 Εργαστήρια Δεξιοτήτων διάρκειας 3 ωρών το κάθε Εργαστήριο.

Αρχική πηγή:

[file:///C:/Users/user/Desktop/1_%CE%9F%CE%B9%20%CE%BD%CF%84%CE%B5%CF%84%CE%AD%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%B2%20%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CF%8D%CF%80%CF%84%CE%BF%CF%85%CE%BD%20%CF%84%CE%BF%20%CE%BC%CF%85%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1%20%CE%B3%CE%B5%CF%81%CF%8C%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%BC%CF%85%CE%B1%CE%BB%CF%8C%20%CE%B4%CF%85%CE%BD%CE%B1%CF%84%CF%8C\(3\).pdf](file:///C:/Users/user/Desktop/1_%CE%9F%CE%B9%20%CE%BD%CF%84%CE%B5%CF%84%CE%AD%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%B2%20%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CF%8D%CF%80%CF%84%CE%BF%CF%85%CE%BD%20%CF%84%CE%BF%20%CE%BC%CF%85%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CF%83%CF%8E%CE%BC%CE%B1%20%CE%B3%CE%B5%CF%81%CF%8C%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%BC%CF%85%CE%B1%CE%BB%CF%8C%20%CE%B4%CF%85%CE%BD%CE%B1%CF%84%CF%8C(3).pdf)

1^ο Εργαστήριο : Γνωριζόμαστε-προετοιμαζόμαστε

1^η Δραστηριότητα

Η νηπιαγωγός ενημερώνει ότι έχουμε ένα γράμμα από ένα πουλάκι (κουκουβάγια-ταχυδρόμος) και ζητά τη βοήθειά μας στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει: να ψάξουν να βρουν κρυμμένες εικόνες με φαγητά και ασκήσεις γυμναστικής μέσα στην τάξη προκειμένου να ανακαλύψουν τι προσφέρει το πρωινό γεύμα και η άσκηση στον άνθρωπο (ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ). Μ' αυτόν τον τρόπο φτιάχνουμε ομάδες με τις ίδιες εικόνες (2 ατόμων). Συζήτηση στην ολομέλεια σχετικά με τις εικόνες.

2^η Δραστηριότητα

Περπατήματα με συνοδεία μουσικής (αργά-γρήγορα) σαν να έχουμε φάει ένα καλό πρωινό, αργά σαν κουρασμένοι, σαν νηστικοί. Στον κύκλο συζητάμε ότι η σωστή διατροφή παρέχει τα << καύσιμα >>, ενέργεια για να λειτουργήσουμε. Χωρίζονται στις ίδιες ομάδες (2 ατόμων) και μαντεύουν το αγαπημένο πρωινό τους.

3^η Δραστηριότητα

Στην ολομέλεια οι μαθητές/τριες αναφέρουν τι γνωρίζουν για τη διατροφή και την άσκηση και προτείνουν ιδέες (καταιγισμός ιδεών) για το που μπορούν να βρουν στοιχεία γι' αυτά. Κατασκευή εννοιολογικού χάρτη με τις αρχικές τους ιδέες.

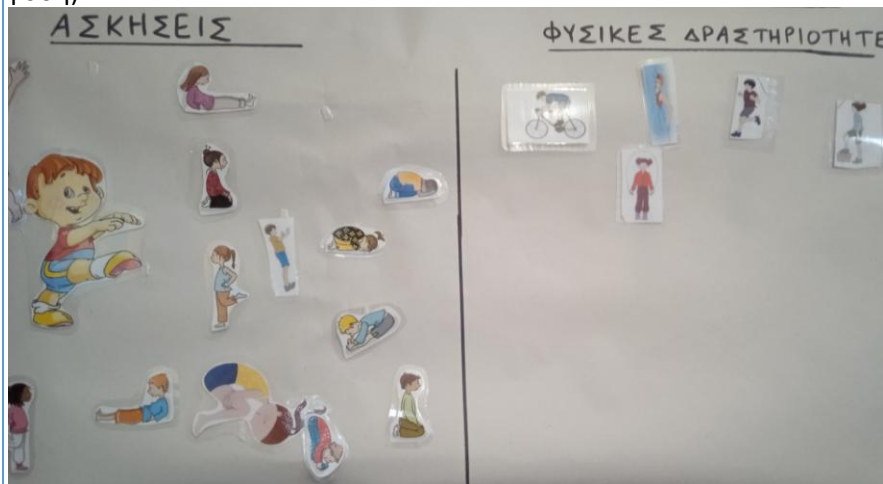

Φύλλο εργασίας: Ζωγραφίζουν το πιάτο με το αγαπημένο τους πρωινό και το παρουσιάζουν στην ολομέλεια. Αναστοχασμός: Τι τους άρεσε; Σε ποιο πρόβλημα θα δώσουν λύσεις και πως;

2^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα :Εικόνες με ασκήσεις-φυσικές δραστηριότητες κρυμμένες μέσα στην τάξη. Διαβάζουμε το γράμμα που μας έφερε η κουκουβάγια ταχυδρόμος.

Χωρισμός σε ομάδες 3 ατόμων. Τα νήπια αναζητούν τις εικόνες. Τις κολλούν σε χαρτί του μέτρου σε δύο ομάδες (Μαθηματικά) ανάλογα με το αν είναι ασκήσεις γυμναστικής ή φυσικές δραστηριότητες (στη φύση).

Προβολή βίντεο με ασκήσεις όπου τα παιδιά κάνουν τις ασκήσεις που βλέπουν <https://www.youtube.com/watch?v=kEf9KrQOK1A>

2^η Δραστηριότητα

Πόσο δραστήριος/α είμαι; Πίνακας διπλής εισόδου με τα ονόματα των

νηπίων και κινητικές δραστηριότητες όπου συμμετείχαν για μία εβδομάδα. Καταγραφή των απόψεών τους.

3^η Δραστηριότητα

Τα παιδιά συγκρίνουν τις κινητικές δραστηριότητες του πίνακα διπλής εισόδου που συμπλήρωσαν με αυτές που υπάρχουν στις φυσικές δραστηριότητες που κόλλησαν στο χαρτί του μέτρου. Έτσι οι μαθητές/τριες βλέπουν πόσο δραστήριοι/ες ήταν.

Αναστοχασμός: Τι έμαθαν; Τι κατασκεύασαν;

3^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Συζήτηση για τα οφέλη της ενέργειας που παίρνουμε με ένα υγιεινό πρωινό . Προβολή βίντεο με κινητικές ασκήσεις και όργανα γυμναστικής <http://photodentro.edu.gr/video/r/8522/1067?locale=el> Τα παιδιά συζητούν για τον τρόπο που μπορεί να αξιοποιηθεί ένα αντικείμενο σε κινητικό παιχνίδι.

2^η Δραστηριότητα

Χωρισμός σε ομάδες 3 ατόμων(οι ομάδες είναι οι ίδιες κάθε φορά επειδή δεν πρέπει να αναμειγνύονται). Η κάθε ομάδα διαλέγει μία από τις 5 κάρτες που έχουν η καθεμία από ένα αντικείμενο-όργανο γυμναστικής για το κινητικό παιχνίδι (σχοινάκι, κορίνα, μπάλα, στεφάνι, κορδέλα).

Σχεδιάζουν το παιχνίδι σε χαρτί Α4 (ομαδική εργασία) . Η κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τη ζωγραφιά με το παιχνίδι με το αντικείμενο που σκέφτηκε.

3^η Δραστηριότητα

Οι ομάδες (μία-μία) παρουσιάζουν το κινητικό παιχνίδι που σκέφτηκαν με το αντικείμενο που τους έτυχε (βιωματική δράση). Μετά την παρουσίαση ψηφίζουν το παιχνίδι που τους άρεσε περισσότερο.

Αναστοχασμός: Τι έμαθαν; Τι τους άρεσε;

4^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Στην ολομέλεια παρουσιάζονται οι 5 ομάδες τροφών και η μεσογειακή πυραμίδα διατροφής με προβολή υλικού από την πλατφόρμα Αίσωπος του ΥΠΑΙΘ <http://aesop.iep.edu.gr/node/14205>

Τα νήπια χωρίζονται σε 5 ομάδες των 3 ατόμων και συλλέγουν εικόνες με τροφές. Η κάθε ομάδα θα φτιάξει σε χαρτί του μέτρου τη δική της πυραμίδα διατροφής. Τις παρουσιάζουν στην ολομέλεια.

2^η Δραστηριότητα

Αναζητούμε πληροφορίες σχετικές με την πυραμίδα διατροφής και τις ομάδες των τροφών στον υπολογιστή

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B5%CF%83%CE%BF%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE_%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%86%CE%AE

Προβολή βίντεο για την πυραμίδα της διατροφής ώστε να δουν τα νήπια τη συχνότητα με την οποία θα είναι υγιεινό να καταναλώνονται οι τροφές <https://www.youtube.com/watch?v=G6UcWhtNslg> καθώς και τη θέση τους στην πυραμίδα. Κατόπιν συνθέτουν πάλι την πυραμίδα τους σύμφωνα με τις πληροφορίες που συλλέξαμε από τον Η/Υ.

3^η Δραστηριότητα

Τρέφομαι σωστά; Πίνακας διπλής εισόδου με τα ονόματα και τις τροφές που έφαγαν στο πρωινό τους. Σύγκριση του πρωινού τους με την πυραμίδα της διατροφής. Ζωγραφίζουν τις τροφές που θα ήταν υγιεινό να έχουν στο πιάτο του πρωινού τους (φύλλο εργασίας)

ΜΕΡΕΝΤΑ	Κρουασάν	ΚΟΥΛΟΥΡΙ	Μπισκότο	ΚΕΪΚ	ΤΥΡΟΠΙΤΑ	Λουκουμάς	μανταρίνι
X							
	X						
		X					
			X				
				X			
					X		
						X	
							X

Αναστοχασμός: Σύγκριση με το πρώτο πιάτο που είχαν ζωγραφίσει από το 1^ο εργαστήριο . Συζήτηση στην ολομέλεια.

5^ο Εργαστήριο

1^η δραστηριότητα

Παρουσίαση εικόνων με υγιεινές και ανθυγιεινές τροφές στην ολομέλεια
Τα παιδιά κολλούν τις εικόνες στη σωστή ομάδα σε χαρτί του μέτρου (μαθηματικά).

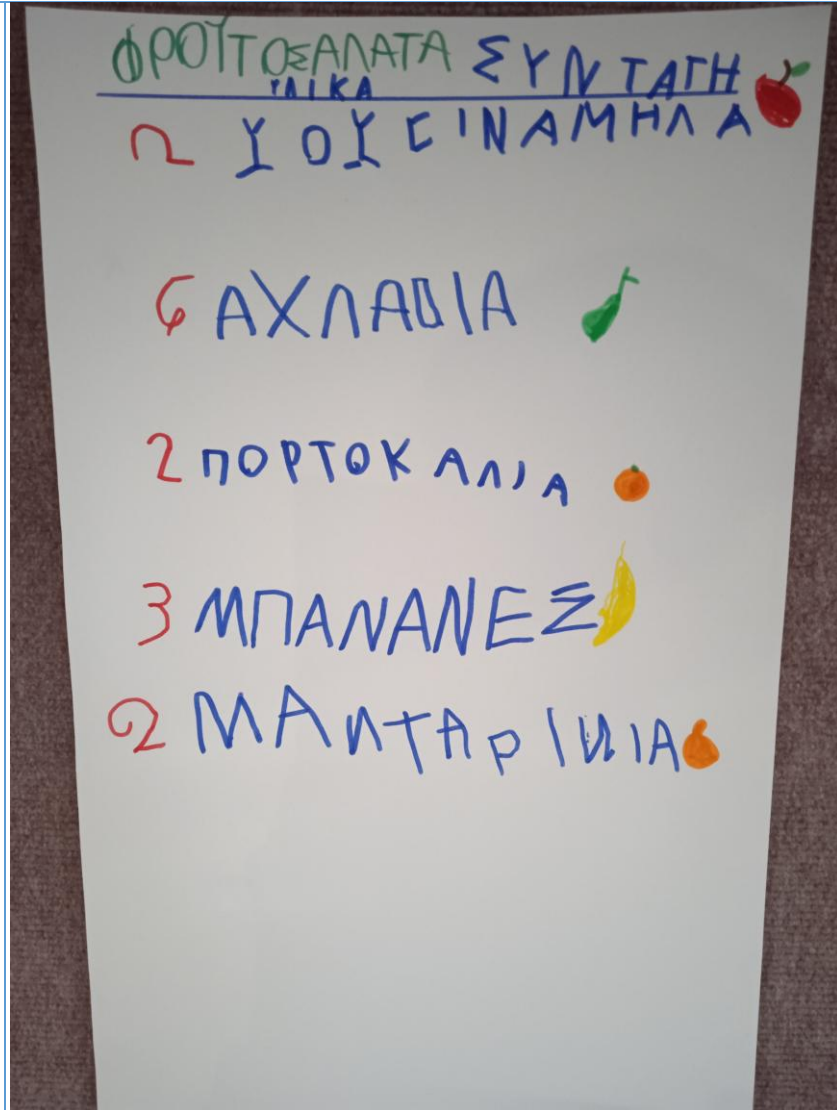
Που με οδηγούν οι διατροφικές μου επιλογές; Αν τρώω μόνο ανθυγιεινές τροφές, υγιεινές τροφές, αν δεν τρώω από όλες τις ομάδες των τροφών. Συζήτηση στην ολομέλεια. Καταγραφή των απόψεων των παιδιών.

2^η Δραστηριότητα

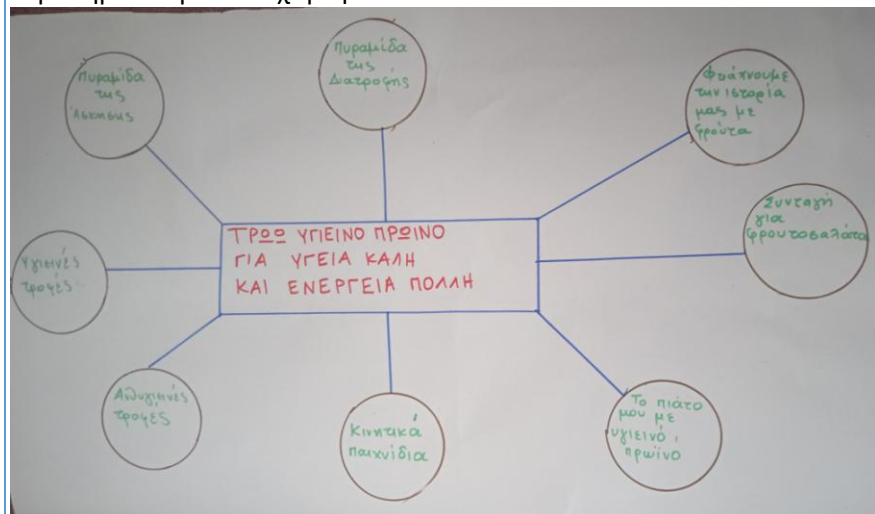
Δραματοποίηση σεναρίου από τα παιδιά σχετικά με συμβουλές υγείας

3^η Δραστηριότητα

Βλέπουμε τα φρούτα και τα λαχανικά κάθε εποχής σε εικόνες στην ολομέλεια. Τα νήπια ψηφίζουν τι θέλουν να φτιάξουν, φρουτοσαλάτα με φρούτα της εποχής ή σαλάτα με λαχανικά της εποχής. Τα παιδιά ψήφισαν 11-3 υπέρ της φρουτοσαλάτας με φρούτα της εποχής. Οι γονείς έδωσαν τα φρούτα στα παιδιά και τα έφεραν στο νηπιαγωγείο. Έγραψαν τη συνταγή για τη φρουτοσαλάτα.

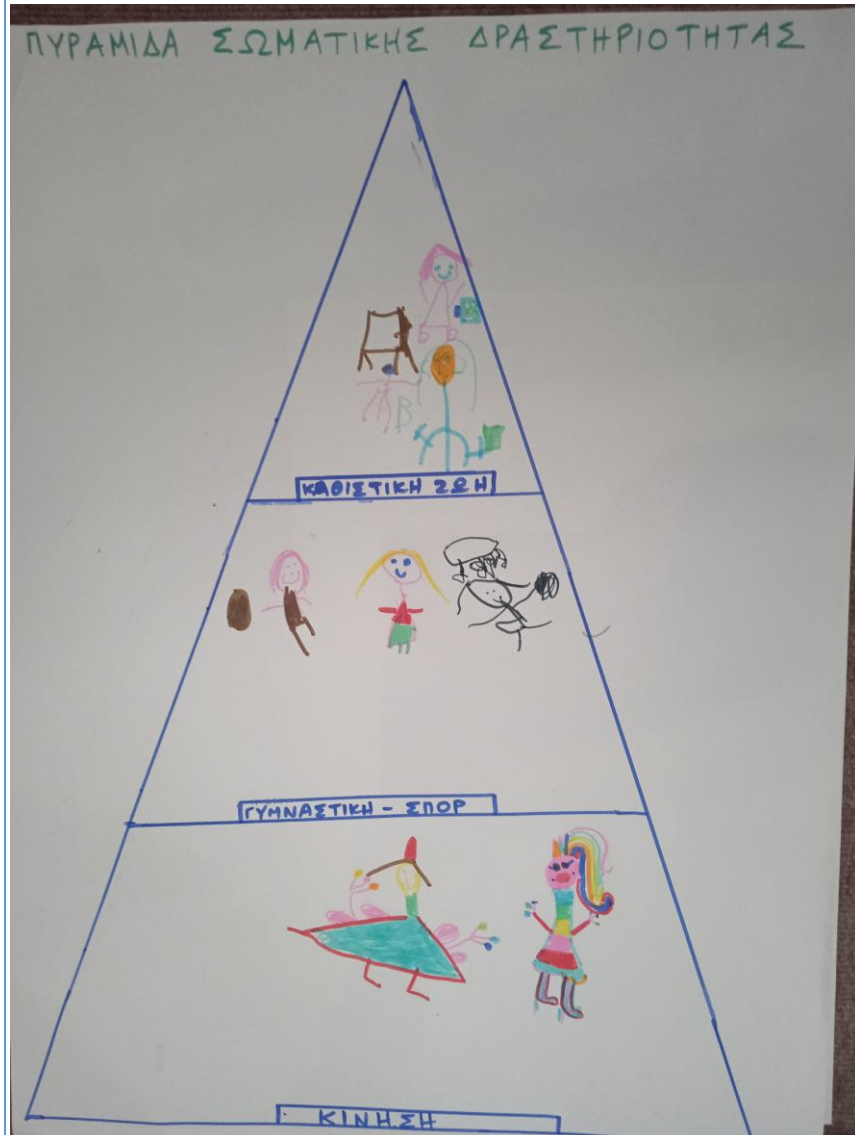
Αναστοχασμός: Τι έμαθαν; Τι κατασκεύασαν; Παρουσίαση του εννοιολογικού χάρτη και διατύπωση των νέων γνώσεων. Τις συμπληρώνουμε στον χάρτη.

Τελικός κριτικός αναστοχασμός: Παρουσίαση του αρχικού εννοιολογικού χάρτη. Οι μαθητές/τριες διατυπώνουν τις νέες γνώσεις. Συσχετισμός

διατροφής και ενέργειας . Τα παιδιά αποφάσισαν να φτιάξουν την πυραμίδα της άσκησης.

Αξιοποιώντας τις νέες γνώσεις χωρίζονται σε ομάδες (των ίδιων 3 ατόμων)και διαλέγοντας εικόνες, κινητικές δραστηριότητες, τοποθεσίες, χαρακτήρες δημιουργούν μια σύντομη ιστορία και την παρουσιάζουν στην ολομέλεια. Δημιουργείται το portfolio (ατομικός φάκελος) που περιέχει εργασίες από τα εργαστήρια τις οποίες επιλέγουν τα παιδιά. Συμπληρώνουν φύλλο αυτοαξιολόγησης.

ως προς τη Θεματική Ενότητα

Φροντίζω το Περιβάλλον

ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ: Οικολογία : Θάλα-sos-a χωρίς πλαστικά με υποενοότητα:<< Θέλουμε τη θάλασσα χωρίς πλαστικά>>. Χρονική διάρκεια υλοποίησης:1-12-2021 έως 21-1-2022.

Αρχική πηγή:

[Θάλα-SoS-a χωρίς πλαστικά.pdf](#)

Σκοπός του προγράμματος είναι οι μαθητές/τριες ν' αποκτήσουν θετική στάση σχετικά με τη μείωση των πλαστικών απορριμμάτων αναγνωρίζοντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που έχουν ειδικότερα στη θαλάσσια ζωή, να αναστοχαστούν ως προς την προσωπική τους ευθύνη και να υιοθετήσουν συγκεκριμένες συμπεριφορές που

συμβάλλουν θετικά στη μείωση των πλαστικών απορριμμάτων στην καθημερινή ζωή. Τα παιδιά αν και αντιλαμβάνονται ότι συμβάλλουν στην παραγωγή απορριμμάτων είναι αναγκαίο να καλλιεργηθεί η προσωπική τους υπευθυνότητα ώστε να συμμετέχουν ενεργά σε πρακτικές μείωσης των απορριμμάτων (Δημητρίου & Χρηστίδου, 2004) καθώς τα περισσότερα θεωρούν ότι δεν μπορούν ή δεν ξέρουν πώς να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του προβλήματος της μείωσης των απορριμμάτων (Ηλιοπούλου 2011). Όσο αυξάνεται η γνώση σε σχέση με τα ζητήματα αυτά αυξάνεται η πιθανότητα να υιοθετήσουν θετικές περιβαλλοντικές συμπεριφορές. Το πρόγραμμα σκοπεύει να εμπλέξει σε δραστηριότητες τα παιδιά που προωθούν τις θετικές συμπεριφορές στην καθημερινή πρακτική ενθαρρύνοντας έτσι και τους γονείς τους να υιοθετήσουν αυτές τις συμπεριφορές. Στις δραστηριότητες εφαρμόζεται η ανακαλυπτική μάθηση όπου η γνώση οικοδομείται μέσα από την εξαγωγή συμπερασμάτων και η εργασία σε ομάδες που βασίζεται σε κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης.

Προαπαιτούμενες γνώσεις: Τα παιδιά να γνωρίζουν τα πλαστικά αντικείμενα, την έννοια της ανακύκλωσης, να κατονομάζουν τα υλικά που μπορούν ν' ανακυκλωθούν και γιατί. Πως γίνεται η συλλογή τους και η ανακύκλωσή τους. Μ' αυτό το πρόγραμμα οι μαθητές/τριες επικεντρώνονται στις επιπτώσεις των πλαστικών απορριμμάτων στο θαλάσσιο περιβάλλον. Στέκονται κριτικά ως προς τις δικές τους καθημερινές ενέργειες με στόχο να υιοθετήσουν συγκεκριμένες συμπεριφορές. Να μπορούν να εργαστούν σε ομάδες και να επικοινωνούν, να κάνουν ενεργητική ακρόαση. Να γνωρίζουν το διαδίκτυο απ' όπου μπορούμε να αντλούμε πληροφορίες. Προετοιμασία υλικού (υλικοτεχνική υποδομή) χαρτιά, μαρκαδόροι, Η/Υ με σύνδεση στο διαδίκτυο. **ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:** 1. Να εκφράζουν τις γνώσεις και τις αντιλήψεις τους σχετικά με τη μόλυνση των θαλασσών από πλαστικά απορρίμματα 2. Σε επίπεδο δεξιοτήτων : δεξιότητες μάθησης 21^{ου} αιώνα (4cs): Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα. Δεξιότητες Ζωής: Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής, Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης, Δεξιότητες της Τεχνολογίας , Δεξιότητες του Νου: Στρατηγική : Οργανωσιακή σκέψη, Επίλυση προβλημάτων, Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός.

1^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Διαβάζουμε το γράμμα που βλέπουμε κολλημένο στην εικόνα με το ταχυδρομικό πουλί κουκουβάγια που μας φέρνει μηνύματα στην ολομέλεια. Υπάρχει μία αποστολή την οποία θα πρέπει να διεκπεραιώσουμε. Τα παιδιά επιλέγουν κάρτες με αριθμούς που είναι ανά 3 ίδιοι ώστε να δημιουργηθούν ομάδες 3 ατόμων και ψάχνουν στην τάξη για να βρουν εικόνες που έχουν σχέση με τη θάλασσα. Στη συνέχεια βάζουν τις εικόνες επάνω σε ένα μπλε ύφασμα που παρομοιάζει τη θάλασσα. Κάθε ομάδα με τις εικόνες που βρήκε δημιουργεί μια ιστορία και στη συνέχεια την παρουσιάζει στην ολομέλεια.

2^η Δραστηριότητα

Παρουσίαση μιας κούκλας χελώνας που θέτει προβληματισμούς κατά την εκπόνηση των Εργαστηρίων. Διερεύνηση προϋπάρχουσας γνώσης και δημιουργία Εννοιολογικού χάρτη

3^η Δραστηριότητα

Η κούκλα-χελώνα ρωτά τα παιδιά αν γνωρίζουν για τα πλαστικά αντικείμενα, για τη συλλογή τους, για την ανακύκλωσή τους και αν είναι καλό ή κακό να υπάρχουν πλαστικά απορρίμματα στις ακτές και στη θάλασσα και γιατί. Έχουμε πάνω σε ένα τραπέζι αντικείμενα από διάφορα υλικά και τα παιδιά καλούνται να ξεχωρίσουν σε μια ομάδα τα πλαστικά αντικείμενα. Γράφουμε τις απαντήσεις.

2^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Βλέπουμε εικόνες από το βυθό της θάλασσας. Προβολή βίντεο με παραμύθι

<https://www.youtube.com/watch?v=kWXpPFK5Lbs>

Ρωτάμε τι συμβαίνει στα ζώα της θάλασσας όταν υπάρχουν πλαστικά απορρίμματα. Καταγραφή των ιδεών τους στον Εννοιολογικό χάρτη. Η κούκλα –χελώνα προτείνει να δουν σχετικό βίντεο ή και έντυπο υλικό.

<http://aesop.iep.edu.gr/node/11669/2889>

Τα παιδιά ζωγραφίζουν κάτι που τους εντυπωσίασε.

2^η Δραστηριότητα

Τα παιδιά βλέπουν εικόνες από καθαρή θάλασσα και εικόνες από θάλασσα με πλαστικά απορρίμματα. Ζωγραφίζουν τη δική τους εικόνα ατομικά και στη συνέχεια κολλούν τις εικόνες τους σε δύο ομάδες : της καθαρής θάλασσας και της θάλασσας με πλαστικά δημιουργώντας δύο ομαδικές εργασίες.

3^η Δραστηριότητα

Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τα δικά της συμπεράσματα. Απαντούν σε ερωτήματα των συμμαθητών/τριών τους.

3^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Η κούκλα –χελώνα ζητά από τα παιδιά να διερευνήσουν τι θα μπορούσε να γίνει για να μειωθούν τα πλαστικά απορρίμματα στη θάλασσα. Τα παιδιά αναζητούν και προτείνουν λύσεις τις οποίες ζωγραφίζουν και η νηπιαγωγός καταγράφει τις απόψεις τους. Κατόπιν οι εργασίες τους παρουσιάζονται στην ολομέλεια

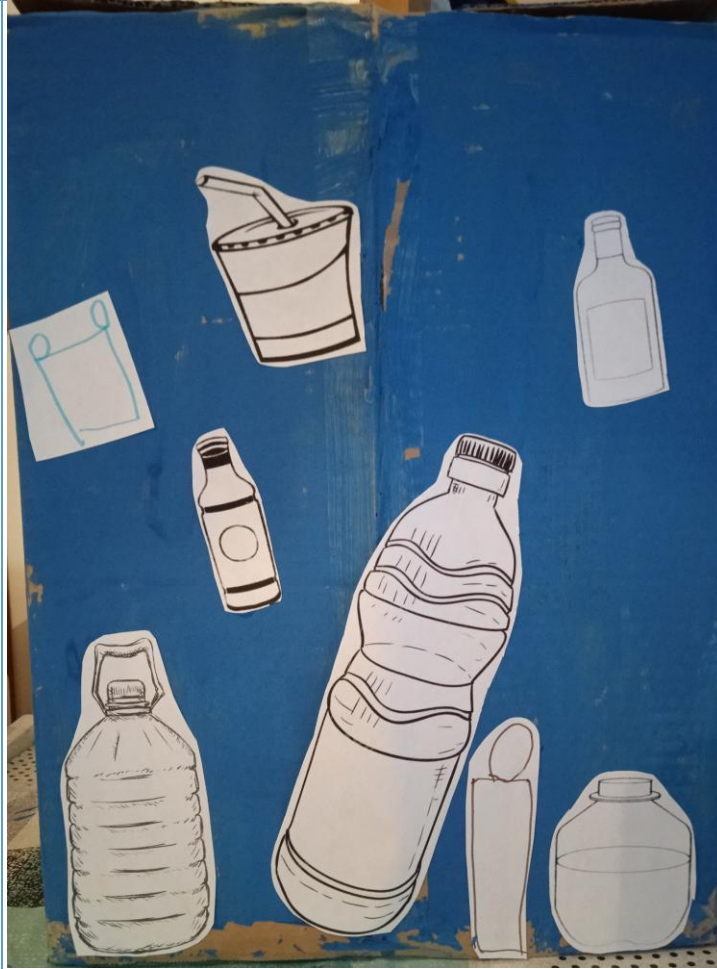

2^η Δραστηριότητα

Συζήτηση στην ολομέλεια όπου τα παιδιά ονομάζουν πλαστικά αντικείμενα που χρησιμοποιούν και διερευνούν τρόπους μείωσης των πλαστικών απορριμμάτων μιας χρήσης (π.χ. καλαμάκια) και προτείνουν τρόπους αντικατάστασής τους από άλλα υλικά. Η νηπιαγωγός καταγράφει τις πληροφορίες .

3^η Δραστηριότητα

Κατασκευή ενός κουτιού χάρτινου ως κάδο ανακύκλωσης για πλαστικά αντικείμενα. Τα παιδιά ζωγραφίζουν ατομικά αντικείμενα από πλαστικό που τους είναι οικεία (π.χ. καλαμάκια, μπουκαλάκια από νερό κ.λ.π.) .Παρουσιάζουν στην ολομέλεια τη ζωγραφιά τους και δέχονται ερωτήσεις από τη νηπιαγωγό και τους/τις συμμαθητές/τριές τους. Αναστοχασμός σχετικά με την πρώτη δραστηριότητα. Η νηπιαγωγός καταγράφει τις πληροφορίες που συγκέντρωσαν τα παιδιά.

4^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Τα παιδιά βλέπουν βίντεο με μήνυμα από τη HELMEPA για καθαρή θάλασσα και ακτές

<https://www.youtube.com/watch?v=yYr6U3bPQYg>

<https://www.youtube.com/watch?v=hFX0xwMYCKI>

<https://www.youtube.com/watch?v=gpaJVe1ssNg>

. Στη συνέχεια χωρίζονται σε ομάδες 3 ατόμων συζητούν και αποφασίζουν για το δικό τους μήνυμα. Η νηπιαγωγός καταγράφει τις γνώμες τους. Ζωγραφίζουν το μήνυμά τους και το παρουσιάζουν μία μία ομάδα στην ολομέλεια. Συζητάμε τι θα μπορούσαμε να κάνουμε για να διαδώσουμε τα μηνύματά μας.

Καταγραφή των απόψεών τους.

2^η Δραστηριότητα

Η κούκλα –χελώνα ζητά από τα παιδιά να δημιουργήσουν μία αφίσα με τα μηνύματά τους για τη μείωση των πλαστικών απορριμμάτων μιας χρήσης. Χωρίζονται σε ομάδες 3 ατόμων η κάθε μία. Η κάθε ομάδα συζητά και επιλέγει τι θα χρησιμοποιήσει για την αφίσα. Στην ολομέλεια ανταλλάσσουν απόψεις για την τελική μορφή της αφίσας.

3^η Δραστηριότητα

Οι ομάδες μία μία εισάγουν στην αφίσα τα στοιχεία που έχουν επιλέξει. Στη συνέχεια αποφασίζουν πως θα κοινοποιήσουν την αφίσα τους.

5^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

	<p>Η κούκλα-χελώνα ζητά από τα παιδιά να σκεφτούν δράσεις που μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση της θαλάσσιας ρύπανσης από τα πλαστικά απορρίμματα.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=BhOU7hjHHkU</p> <p>Στην ολομέλεια λένε την άποψή τους και προτείνουν δράσεις. Η νηπιαγωγός καταγράφει τη γνώμη τους.</p> <p>2^η Δραστηριότητα</p> <p>Τα παιδιά σε πέντε ομάδες των τριών ατόμων προετοιμάζουν τις δράσεις τους και τις οργανώνουν (ποίημα, ιστορία, παραμύθι, τραγούδι, τσάντα από ύφασμα).</p> <p>Ενημερώνουν τους γονείς για τυχόν υλικά που θα χρειαστούν. Προβολή βίντεο για κατασκευή τσάντας από ύφασμα</p> <p>http://photodentro.edu.gr/v/item/ugc/8525/1567</p> <p>το οποίο το κοινοποιούμε και στους γονείς.</p> <p>3^η Δραστηριότητα</p> <p>Υλοποίηση των δράσεων. Ευχαριστίες εκ μέρους των παιδιών για τους/τις συμμετέχοντες/χουσεες.</p> <p>Αναστοχασμός: Φύλλο αυτοαξιολόγησης , επιλογή εργασιών για το portfolio τους.</p>
<p>ως προς τηΘεματική Ενότητα</p> <p>Ενδιαφέρονται και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη</p>	<p>ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ:ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική με υποενοότητα: Η οικογένειά μου – μία και μοναδική. Χρονική περίοδος υλοποίησης: 2-2-2022 έως9-3-2022</p> <p>Αρχική πηγή:</p> <p>«Η οικογένεια δεν έχει αριθμητική, είναι απλώς μοναδική!».pdf</p> <p>Σκοπιμότητα του προγράμματος</p> <p>Η οικογένεια ως κοινωνικός θεσμός έχει διαφοροποιηθεί στο πέρασμα του χρόνου υπό την επίδραση κοινωνικοοικονομικών και πολιτιστικών αλλαγών. Είναι γεγονός ότι με τον όρο <<οικογένεια>> σήμερα εννοούνται περισσότεροι του ενός τύπου οικογενειών με διαφορετική δομή και λειτουργία των μελών τους. Αν και τα βασικά οικογενειακά σχήματα που αναφέρονται (Muncie & Sapsford 1999, Γεώργας, 2004) είναι η πυρηνική, η εκτεταμένη, η μονογονεϊκή και η ανασυγκροτημένη οικογένεια ωστόσο στα τέσσερα αυτά σχήματα μπορούν να ανιχνευθούν πολλές υποπεριπτώσεις ανάλογα με τον τρόπο σύνδεσης των οικογενειών με μία ή περισσότερες ομάδες συγγενών , τον χώρο στον οποίο συγκατοικούν, η αιτία εισόδου στη μονογονεϊκότητα, τους συγγενικούς δεσμούς αίματος, αγχιστείας ή υιοθεσίας που τους ενώνουν. Το παρόν πρόγραμμα προσεγγίζει θέματα οικογενειακής ποικιλομορφίας προς άρση των όποιων διακρίσεων (άρθρο 2 Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού) μέσα από δραστηριότητες που στοχεύουν στην καλλιέργεια και την ενίσχυση των δεξιοτήτων μάθησης του 21^{ου} αιώνα (4cs) : συνεργασία, κριτική σκέψη, δημιουργικότητα, επικοινωνία αλλά και την καλλιέργεια δεξιοτήτων κοινωνικής ζωής (ενσυναίσθηση, ευαισθησία). Εντάσσεται στο πρόγραμμα <<Παιδί και Περιβάλλον – ανθρωπογενές περιβάλλον (Δ.Ε.Π.Π.Σ. – ΑΠΣ 2003) και συνδέεται με την μαθησιακή περιοχή <<Προσωπική και Κοινωνική Ανάπτυξη>> στις ενότητες που στοχεύουν στη διαχείριση σχέσεων με την οικογένεια και στην αποδοχή της διαφορετικότητας (ΠΣ Νηπιαγωγείου, 2014) ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ : Να ξανα συστηθούν οι μαθητές/τριες με κριτήριο το οικογενειακό τους</p>

πλαίσιο. Να προκληθεί το ενδιαφέρον των παιδιών σχετικά με τη διαφορετική δομή άλλων οικογενειών εκτός από τη δική τους. Να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των οικογενειών των συμμαθητών/τριών τους. Να εκφράσουν αντιλήψεις, συναισθήματα, ιδέες για την έννοια της οικογένειας. Να έρθουν σε επαφή με όψεις της οικογενειακής πολυμορφίας μέσω παραμυθιού.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΡΙΝ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: Η νηπιαγωγός ζητά από τα παιδιά να ζωγραφίσουν την οικογένειά τους και τη φέρνουν στην τάξη την πρώτη ημέρα του προγράμματος.

1^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Η εκπαιδευτικός έχει αναρτήσει σε διάφορα σημεία της τάξης καρτελάκια με αριθμούς που αφορούν στο πλήθος των μελών μιας οικογένειας (από τους αριθμούς 2 έως 10). Κάθε μαθητής/τρια με τη ζωγραφιά της οικογένειάς του/της, ανάλογα με το πλήθος των μελών που εικονίζονται σε αυτήν κατευθύνεται στο χώρο με το αντίστοιχο καρτελάκι. Οι μαθητές/τριες δημιουργούν ομάδες ανάλογα με το πλήθος των μελών της οικογένειάς τους. Τους ζητείται να παρουσιάσουν την οικογένειά τους στην ομάδα τους με τη βοήθεια της ζωγραφιάς τους. Η εκπαιδευτικός φροντίζει να διαχειριστεί κατάλληλα τις περιπτώσεις των παιδιών εκείνων που τυχόν θα μείνουν μόνα τους σε κάποιο καρτελάκι. Τέλος οι μαθητές/τριες αναρτούν τις ζωγραφιές τους σε συγκεκριμένο χώρο κάτω από το αντίστοιχο καρτελάκι.

2^η Δραστηριότητα

Στην ολομέλεια της τάξης οι μαθητές/τριες καλούνται να σχολιάσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές που παρατηρούν στις οικογένειες των συμμαθητών/τριών τους όπως αυτές εικονίζονται στις ζωγραφιές τους. Η εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές/τριες σε μια δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών (brainstorming) με θέμα << Τι είναι οικογένεια >> με στόχο την ανίχνευση των πρότερων ιδεών και αντιλήψεων τους. Δημιουργία Εννοιολογικού χάρτη.

3^η Δραστηριότητα

Η εκπαιδευτικός προβάλλει στην τάξη το διαδραστικό ψηφιακό παραμύθι << Η μοναδική οικογένεια >> της Ι. Μανάφη (άδεια Creative commons) <http://play.byethost8.com/elfi/?i=1> Όλοι/ες μαζί συζητούν για τις οικογένειες των ζώων που πρωταγωνιστούν στο παραμύθι.

2^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Με αφορμή το παραμύθι που διαβάστηκε η εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά ότι ένας από τους ήρωες παραμυθιού, ο πιγκουίνος τους στέλνει χαιρετισμούς με μια αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα Οικογένειας (15 Μαΐου) όπου είναι ο πιγκουίνος και η οικογένειά του. Προβολή αποσπάσματος από βίντεο με τίτλο: <<Πιγκουίνους>> της Disney << ο μαγικός κόσμος των ζώων, 2009 <https://www.youtube.com/watch?v=lZHGM2Xhf1E>

Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του πιγκουίνου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

2^η Δραστηριότητα

Η συζήτηση οδηγεί στον ορισμό της πυρηνικής οικογένειας. Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε 3μελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μία πυρηνική οικογένεια με δύο γονείς και ένα παιδί. Οι ρόλοι μοιράζονται στην ομάδα με τη συνεργασία και τη συμφωνία όλων των μελών της. Η εκπαιδευτικός μοιράζει σε κάθε 3μελή οικογένεια από μία κάρτα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της οικογένειας κάνουν <<οικογενειακό συμβούλιο>> για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπληρώνουν ένα φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί. Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις ενώ η εκπαιδευτικός καταγράφει λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών/τριών.

Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια πυρηνική οικογένεια στη λειτουργία της αλλά και τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν τα μέλη της. Καταγράφονται οι

ιδέες των παιδιών σε χαρτιά διαφορετικού χρώματος για τις θετικές και αρνητικές αναφορές τους.

3^η Δραστηριότητα

Οι μαθητές/τριες καλούνται να κάνουν μία ατομική ζωγραφιά με θέμα: Ο πιγκουίνος και η οικογένειά του και πως νοιώθει. (φύλλο εργασίας)

3^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Συζητάμε στην ολομέλεια για την εκτεταμένη οικογένεια. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Να καλλιεργήσουν οι μαθητές/τριες τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα (4cs)

Να γνωρίσουν τον τύπο της εκτεταμένης οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας εκτεταμένης οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.

Η εκπαιδευτικός συνεχίζει με τους ήρωες του παραμυθιού και ανακοινώνει στους μαθητές/τριες ότι ο λύκος τους στέλνει χαιρετισμούς με μια αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα Ηλικιωμένων (1 Οκτωβρίου) στην οποία είναι τιμώμενα πρόσωπα οι γιαγιάδες και οι παππούδες τους. Προβολή αποσπάσματος βίντεο με τίτλο: << Λύκοι>> από τη Disney << ο μαγικός κόσμος των ζώων , 2009>>

https://www.youtube.com/watch?v=4_IrTveNQrg

Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του λύκου και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η συζήτηση οδηγεί στον ορισμό της εκτεταμένης οικογένειας.

2^η Δραστηριότητα

Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε βμελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μια εκτεταμένη οικογένεια με γονείς, παιδιά και παππούδες.

Οι ρόλοι μοιράζονται στην ομάδα με τη συνεργασία και τη συμφωνία όλων των μελών της. Η εκπαιδευτικός μοιράζει μια κάρτα σε κάθε βμελή οικογένεια με μια προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της οικογένειας κάνουν <<οικογενειακό συμβούλιο>> για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπληρώνουν ένα φύλλο εργασίας και καταγράφονται οι λύσεις που έχουν σκεφτεί. Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις ενώ η εκπαιδευτικός καταγράφει λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των παιδιών.

3^η Δραστηριότητα

Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια εκτεταμένη οικογένεια στη λειτουργία της αλλά και για τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν τα μέλη της. Καταγράφονται οι ιδέες των μαθητών/τριών σε χαρτιά διαφορετικού χρώματος για τις θετικές και τις αρνητικές αναφορές τους. Οι μαθητές/τριες κάνουν μια ζωγραφιά με θέμα <<ο λύκος και η οικογένειά του και πως νοιώθει>>

4^ο Εργαστήριο

1^η δραστηριότητα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Να καλλιεργήσουν οι μαθητές/τριες τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα (4cs)

Να γνωρίσουν τον τύπο της μονογονεϊκής οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της

Να δώσουν λύσεις σε προβληματική κατάσταση μιας μονογονεϊκής οικογένειας με δημοκρατικό τρόπο(οικογενειακό συμβούλιο)

Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας μονογονεϊκής οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές. Η

εκπαιδευτικός ανακοινώνει ότι ένας ακόμη ήρωας του παραμυθιού, το καγκουρό , τους/τις στέλνει χαιρετισμούς με μία αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα της Μητέρας (2^η Κυριακή του Μάη) στην οποία τιμώμενο πρόσωπο είναι το ίδιο και η μητέρα του.

2^η Δραστηριότητα

Προβολή αποσπάσματος από βίντεο της Disney με τίτλο << Καγκουρό>> από τη συλλογή εκπαιδευτικών ντοκιμαντέρ της Disney <<ο μαγικός κόσμος των ζώων, 2009>> https://www.youtube.com/watch?v=g3icZB_sCM για να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες γιατί η οικογένεια του καγκουρό είναι οι πρωταγωνιστές αυτής της ημέρας. Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του καγκουρό και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η συζήτηση οδηγεί στον ορισμό της μονογονεϊκής οικογένειας.

3^η Δραστηριότητα

Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε 2μελεις ή 3μελεις ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μια μονογονεϊκή οικογένεια με έναν γονέα (μητέρα ή πατέρα) και ένα ή δύο παιδιά. Οι ρόλοι μοιράζονται στην ομάδα με τη συνεργασία και τη συμφωνία όλων των μελών της. Η εκπαιδευτικός μοιράζει μία κάρτα σε κάθε <<οικογένεια>> με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της <<οικογένειας >> κάνουν <<οικογενειακό συμβούλιο >> για να βρουν λύση στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπληρώνουν ένα φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί.

Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις ενώ η εκπαιδευτικός καταγράφει λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών/τριών. Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια μονογονεϊκή οικογένεια στη λειτουργία της αλλά και για τις όμορφες στιγμές που μπορούν να έχουν τα μέλη της. Καταγράφονται οι ιδέες των μαθητών/τριών σε χαρτιά διαφορετικού χρώματος για τις θετικές και αρνητικές αναφορές τους. Οι μαθητές/τριες ζωγραφίζουν μια ατομική ζωγραφιά με θέμα : Η οικογένεια του καγκουρό και πως νοιώθει (φύλλο εργασίας)

5^ο Εργαστήριο

Συζητάμε για τη θετή οικογένεια

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Να καλλιεργήσουν τις δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα (4cs)

Να γνωρίσουν τον τύπο της θετής οικογένειας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Να δώσουν λύσεις σε προβληματικές καταστάσεις μιας θετής οικογένειας με δημοκρατικό τρόπο (οικογενειακό συμβούλιο)

Να κατανοήσουν ότι τα μέλη μιας θετής οικογένειας αντιμετωπίζουν δυσκολίες αλλά βιώνουν και όμορφες στιγμές.

1^η Δραστηριότητα

Η εκπαιδευτικός ανακοινώνει ότι ένας άλλος ήρωας του παραμυθιού , ο κούκος, τους στέλνει χαιρετισμούς με μια αναμνηστική κάρτα για την Παγκόσμια Ημέρα Υιοθεσίας (23 Νοεμβρίου) στην οποία απεικονίζονται ο κούκος και η οικογένειά του. Προβάλλεται απόσπασμα από βίντεο του BBC Earth με τίτλο<<Cuckoo Hijacks Warbler Nest>> όπου ο θηλυκός κούκος αφήνει το αυγό του σε ξένη φωλιά <https://www.youtube.com/watch?v=dAU5MTXmAPY> . Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια για τη δομή της οικογένειας του κούκου και τα

ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Η συζήτηση οδηγεί στο θεσμό της θετής οικογένειας.

2^η Δραστηριότητα

Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε 3μελείς ομάδες προσομοιώνοντας σε κάθε ομάδα μια θετή οικογένεια με δύο γονείς και ένα παιδί το οποίο είναι υιοθετημένο. Οι ρόλοι μοιράζονται στην ομάδα με τη συνεργασία και τη συμφωνία όλων των μελών της. Η εκπαιδευτικός μοιράζει μία κάρτα σε κάθε ομάδα με μία προβληματική κατάσταση που απαιτεί λύση. Τα μέλη της <<οικογένειας >> κάνουν <<οικογενειακό συμβούλιο>> για να βρουν εναλλακτικές λύσεις στο πρόβλημά τους. Παράλληλα συμπληρώνουν ένα φύλλο εργασίας καταγράφοντας τις λύσεις που έχουν σκεφτεί. Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις δικές της λύσεις ενώ η εκπαιδευτικός καταγράφει λέξεις-κλειδιά των προτάσεων των μαθητών/τριών.

3^η Δραστηριότητα

Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια για τις δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει μια θετή οικογένεια στη λειτουργία της αλλά και τις όμορφες στιγμές της. Καταγράφονται οι ιδέες των μαθητών/τριών. Οι μαθητές/τριες καλούνται να ζωγραφίσουν μια ατομική ζωγραφιά με θέμα : <<Ο κούκος και η οικογένειά του >>. Επαναλαμβάνεται η δραστηριότητα με τον εννοιολογικό χάρτη για να διαπιστωθούν οι αλλαγές που συντελέστηκαν στους μαθητές/τριες σε επίπεδο γνώσεων, αντιλήψεων, συναισθημάτων. Γίνεται αντιπαραβολή με τον αρχικό εννοιολογικό χάρτη και παρατηρούνται διαφορές στις γνώσεις και τις ιδέες τους με στόχο να καλλιεργηθούν και να ενισχυθούν οι μεταγνωστικές τους δεξιότητες.

Αξιολόγηση-Διάχυση δράσεων

PDF με τα έργα των μαθητών/τριών και διαμοιρασμός με e-mail στους γονείς. Οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν μία Ρουμπρίκα αυτοαξιολόγησης για τη συνεργασία στην ομάδα, την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και την αποδοχή της διαφορετικότητας.

Περιγραφική αξιολόγηση των μαθητών/τριών-Portfolio μαθητών

Η αξιολόγηση γίνεται από τις ατομικές τους δημιουργίες, από τη συμμετοχή τους στην ομάδα και τον βαθμό εμπλοκής τους στο σχεδιασμό και την εκτέλεση της ομαδικής τους εργασίας.

Ατομικά εικαστικά έργα/Φύλλο αξιολόγησης/Ρουμπρίκα αυτοαξιολόγησης. Για την αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας λαμβάνονται υπόψη τα φύλλα εργασίας που συμπληρώνουν οι

	<p>μαθητές/τριες προκειμένου να προτείνουν λύσεις σε προβληματικές καταστάσεις. Στο portfolio συμπεριλαμβάνονται τα ατομικά τεκμήρια μάθησης α) ατομικά εικαστικά έργα β) Φύλλο Αξιολόγησης γ) Ρουμπρικά Αυτοαξιολόγησης.</p>
<p>ως προς τηΘεματική Ενότητα</p> <p>Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία</p>	<p>ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΗ:STEM/ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ Υποενότητα: Η γη και οι άλλοι πλανήτες του ηλιακού συστήματος. Χρονική διάρκεια υλοποίησης:1-4-2022 έως20-5-2022</p> <p>Αρχική πηγή: ΚΑΙ Η ΓΗ ΓΥΡΙΖΕΙ... ΦΩΤΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ(1).pdfSTEAM.pdf</p> <p>Σκοπιμότητα/Φιλοσοφία του προγράμματος</p> <p>Η μεθοδολογία STEM προσφέρει τη δυνατότητα στις εκπαιδευτικούς να χρησιμοποιούν διδακτικές-μαθησιακές στρατηγικές βασισμένες σε προγράμματα που εμπλέκουν και τους 4 τομείς – πεδία)φυσικές επιστήμες, τεχνολογία, επιστήμες της μηχανικής και μαθηματικά) και δημιουργούν ένα περιβάλλον μάθησης χωρίς αποκλεισμούς όπου όλοι οι μαθητές/τριες μπορούν να συμμετάσχουν και να συνεισφέρουν . Οι μαθητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να καλλιεργούν και να ενισχύουν πολλές και σημαντικές δεξιότητες. Με αυτό το πρόγραμμα οι μαθητές/τριες μπορούν να σκεφτούν και να βρουν απαντήσεις σε ερωτήσεις για το διάστημα και το γεγονός ότι όλοι οι πλανήτες δεν είναι απομονωμένοι ο ένας από τον άλλον αλλά αλληλοεξαρτώμενοι καθώς η Σελήνη περιστρέφεται γύρω από τη γη , η Γη μαζί με άλλους επτά πλανήτες περιστρέφεται γύρω από τον Ήλιο. Η Σελήνη, η Γη και ο Ήλιος αποτελούν τα τρία ουράνια σώματα τα οποία σχηματίζουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα με την εναλλαγή ημέρας-νύχτας, τις εκλείψεις, τις εποχές και οι μαθητές/τριες θα πειραματιστούν και θα γνωρίσουν με βιωματικό τρόπο. Στόχος της διδασκαλίας είναι η δημιουργία κατάλληλου και πλούσιου περιβάλλοντος με το οποίο αλληλεπιδρούν οι μαθητές/τριες. Οι μαθητές/τριες θα θέσουν ερωτήσεις, θα αναπτύξουν μια υπόθεση, θα σχεδιάσουν πώς να δοκιμάσουν αυτήν την υπόθεση , να συλλέξουν δεδομένα, να αναλύσουν τα αποτελέσματα και να τα μοιραστούν με τους/τις συμμαθητές/τριές τους. Κύριο επίκεντρο είναι η ομαδική εργασία, η ακρόαση, ο σεβασμός των απόψεων και των δεξιοτήτων παρουσίασης των άλλων. Βασικό στοιχείο είναι η μαθητοκεντρική προσέγγιση όπου οι ίδιοι/ες μαθητές/τριες είναι υπεύθυνοι/ες για τη λύση του προβλήματος και δρώνται με συνεργατικό τρόπο.</p> <p>1^ο Εργαστήριο</p> <p>1^η Δραστηριότητα</p> <p>Γνωριμία μεταξύ της ομάδας και με το υπό διερεύνηση θέμα. Παιχνίδι γνωριμίας που στόχο έχει τη δημιουργία ενός κλίματος συναισθηματικής ασφάλειας και φροντίδας. Γνωριμία σε δυάδες με την επιλογή καρτών πλανητών. Τοποθετούμε σε σημεία της τάξης κάρτες με εικόνες από πλανήτες του ηλιακού συστήματος. Τα παιδιά γίνονται ζευγάρια. Ακούμε μουσική από το Internet Archive .Συζήτηση στην ολομέλεια σχετικά με τις εικόνες των πλανητών που έχουν τα παιδιά.</p> <p>2^η Δραστηριότητα</p> <p>Διερευνούμε τις πρότερες γνώσεις των παιδιών , συζητάμε τι γνωρίζουν οι μαθητές/τριες για το διάστημα και τι θα ήθελαν να μάθουν και κάνουμε έναν εννοιολογικό χάρτη.</p>

3^η Δραστηριότητα

Προβολή βίντεο (σύνδεση με την τεχνολογία) από το Youtube (National Geographic Το Ηλιακό σύστημα Youtube) https://www.youtube.com/watch?v=xOUOZ_CY3VE και μιλούμε για τον Ηλιο και τους πλανήτες (ψηφιακές δεξιότητες)

2^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Ας δούμε τους πλανήτες...Προβολή βίντεο <https://solarsystem.nasa.gov/planets/earth/overview/> (ψηφιακές δεξιότητες, Υπολογιστική Σκέψη, Μηχανική)

2^η Δραστηριότητα

Κυκλική τροχιά πλανητών με βιωματικό τρόπο χρησιμοποιώντας μπαλόνια διαφορετικών χρωμάτων (ένα για κάθε πλανήτη) (η ιδέα είναι από: <https://vivifoti.blogspot.com/2016/02/blog-post.html>

ακούγοντας μουσική.

3η Δραστηριότητα

Κατασκευή πυραύλου(Engineering-Υπολογιστική Σκέψη) Φύλλο εργασίας με πλανήτες του ηλιακού συστήματος (Ανεστραμμένη μάθηση : οι μαθητές/τριες να βρουν πληροφορίες με τη βοήθεια των γονέων τους για τον αγαπημένο τους πλανήτη)

3^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Ο ήλιος- προβολή βίντεο <https://solarsystem.nasa.gov/solar-system/sun/overview/> Κάνουμε ερωτήσεις στα παιδιά σχετικές με το βίντεο που είδαν. Πως είναι η επιφάνεια του ήλιου; Με τι μοιάζει;

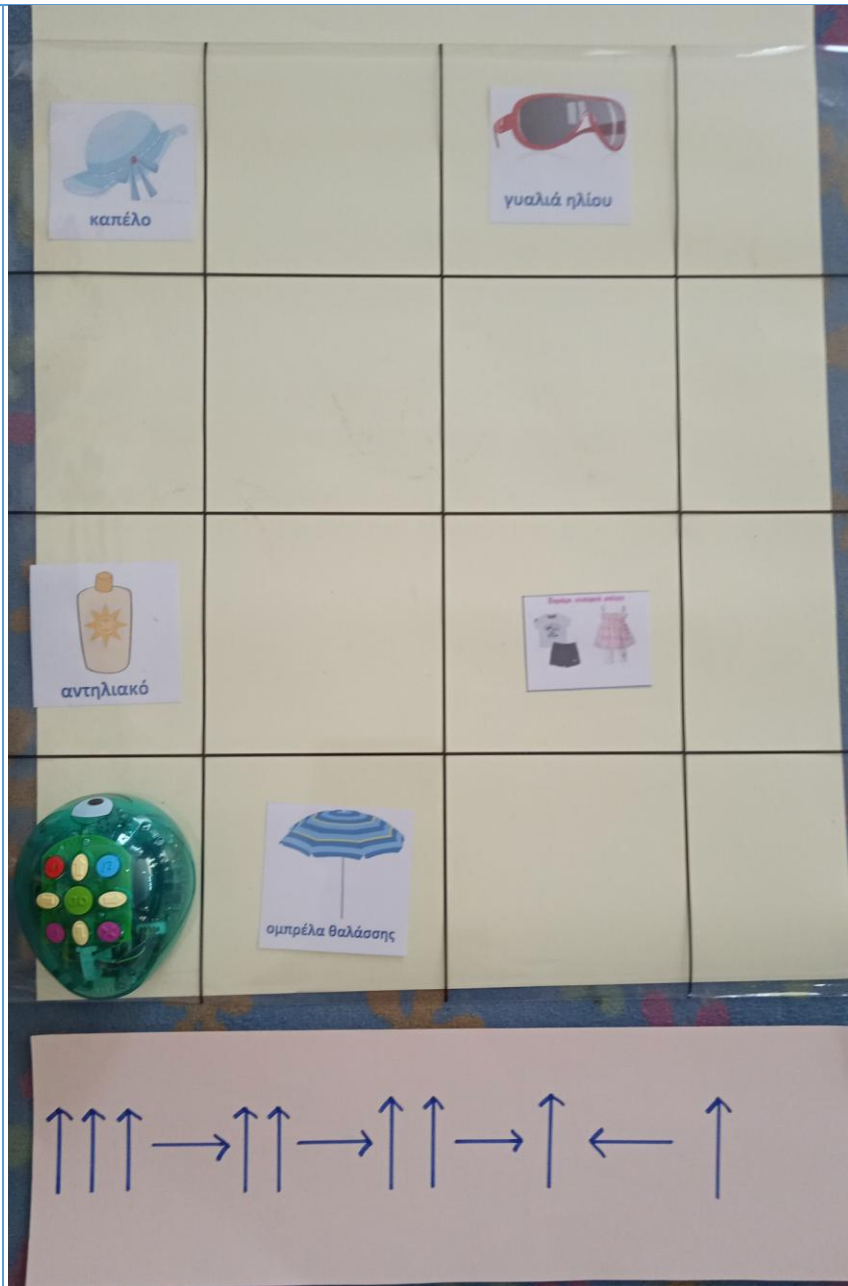
2^η Δραστηριότητα

Ο μύθος του Φαέθοντα https://www.youtube.com/watch?v=hk5b9_VvOPA Χωρίζουμε το μύθο σε κομμάτια με εικόνες , τις ανακατεύουμε και ζητάμε από τα παιδιά να βάλουν τις εικόνες στη σωστή σειρά σύμφωνα με την ιστορία(μαθηματικά)

<p>Ο Ήλιος και το άρμα του</p>	<p>Ο φαέδων με το άρμα και η καμένη γη</p>
<p>Ο φαέδων πέφτει με το άρμα στο ποτάμι</p>	<p>Ο Δίας πετάει κεραυνό</p>

3^η Δραστηριότητα
 Συζήτηση για το φως και τη θερμότητα του ήλιου, τα οφέλη και τις συνέπειες (φύλλο εργασίας) Εισάγουμε το επιδαπέδιο ρομπότ Earl και με βάση το φύλλο εργασίας το ρομπότ μας βοηθάει να προστατευθούμε από τον ήλιο επιλέγοντας τη σωστή διαδρομή (επίλυση προβλήματος-Ρομποτική)(ψηφιακό αποθετήριο του ΙΕΠ)

4^ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Η ημέρα και η νύχτα. Η κίνηση της γης γύρω από τον άξονά της . Προβολή βίντεο

https://www.youtube.com/watch?v=vh5_F136oX4

<https://solarsystem.nasa.gov/planets/earth/overview/>

(Επιστήμη – Τεχνολογία)

2^η Δραστηριότητα

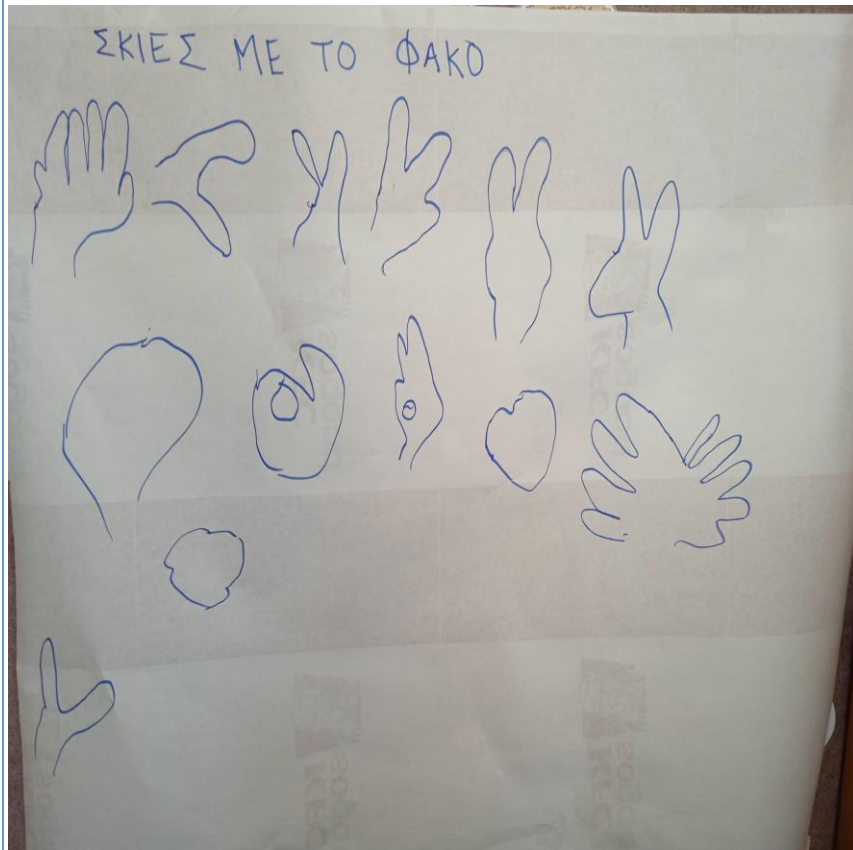
Με το φακό και την υδρόγειο σφαίρα δείχνουμε την ημέρα και τη νύχτα. Συζήτηση στην ολομέλεια τι κάνουμε την ημέρα και τι τη νύχτα.

3^η Δραστηριότητα

Παίζουμε με τις σκιές του ήλιου. Μ'έναν φακό βλέπουμε τη σκιά που έχουν διάφορα αντικείμενα . Φύλλο εργασίας. Παίζουμε στον υπολογιστή παιχνίδι με τις σκιές από το φωτόδεντρο

<https://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/10853>

5ο Εργαστήριο

1^η Δραστηριότητα

Οι εποχές. Προβολή βίντεο για τη εναλλαγή των εποχών

<https://www.youtube.com/watch?v=cJVLORKwD7o>

(Τεχνολογία)Συζήτηση στην ολομέλεια τι γνωρίζουν τα παιδιά για τις εποχές; πως τις ξεχωρίζουν; Αντιστοίχιση εικόνων από τις 4 εποχές(Μαθηματικά-Τεχνολογία)

2^η Δραστηριότητα: Ζωγραφίζουμε την αγαπημένη μας εποχή. (Ατομική εργασία)

3^η Δραστηριότητα

Φύλλο εργασίας . Λύνουμε αινίγματα προκειμένου ο Earl να φτάσει στην εποχή που πρέπει οπτικοποιώντας πρώτα τη διαδρομή στο χαρτί και στη συνέχεια προγραμματίζουν την κίνηση του ρομπότ Earl στον επιδαπέδιο χάρτη (Προγραμματισμός-Ρομποτική) Δημιουργία εννοιολογικού χάρτη: τι γνωρίζαμε; τι μάθαμε; Συγκρίνουμε τους δύο εννοιολογικούς χάρτες.

<p>Αναμενόμενο όφελος ως προς το σχολικό κλίμα</p>	<p>Η βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών/τριών με την εργασία σε ομάδες όπου τα παιδιά συνεργάζονται για την επίτευξη ενός κοινού μαθησιακού στόχου, ανταλλάσσουν ιδέες και απόψεις. Ευαισθητοποίηση σε κοινωνικά προβλήματα, σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και τη διατροφή. Αύξηση της υπευθυνότητας και της πρωτοβουλίας των παιδιών.</p>
<p>Ειδικότερα οφέλη</p>	<p>Τα παιδιά γνώρισαν τη ρομποτική και τον προγραμματισμό του ρομπότ, προγραμμάτισαν την πορεία του και γνώρισαν επίσης τη μεθοδολογία STEM.</p>
<p>Αναμενόμενο αντίκτυπο για την ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας</p>	<p>Βελτίωση της συνεργατικότητας μεταξύ των παιδιών, βελτίωση της δημιουργικότητάς τους, συμμετοχή των γονέων σε δραστηριότητες .</p>
<p>Αντίκτυπο στην τοπική κοινότητα</p>	<p>Ανάπτυξη της συνεργασίας του νηπιαγωγείου με τοπικούς φορείς (π.χ. ο Δήμος Αλεξανδρούπολης)</p>
<p>Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών</p>	<p>Αναφέρονται οι πιο ενδεικτικές αν δεν έχουν αναφερθεί νωρίτερα Οι προσαρμογές που βοήθησαν στη συμμετοχή και ένταξη όλων των μαθητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των 5 εργαστηρίων του κάθε θεματικού κύκλου, αφορούσαν κυρίως τη διδακτική προσέγγιση. Αξιοποιήθηκαν στρατηγικές διδασκαλίας όπως η εργασία σε ομάδες, η ομαδοσυνεργατική μάθηση και αξιοποιήθηκε εποπτικό και ψηφιακό υλικό, βιωματικές δράσεις, τέχνες και θεατρικό παιχνίδι. Επιδιώχθηκε η συμπερίληψη όλων των μαθητών/τριών, συνεκτιμώντας τον ρυθμό και το προφίλ μάθησης του καθενός/μίας.</p>
<p>Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το σχέδιο δράσης</p>	<p>Υπήρξε συνεργασία με το Δήμο Αλεξανδρούπολης η οποία περιλάμβανε τη συμμετοχή του νηπιαγωγείου στο Σχολικό Διαγωνισμό: <<Ανακυκλώνουμε στο σχολείο>>. Ο σκοπός του διαγωνισμού ήταν η ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών σε θέματα ανακύκλωσης. Τοποθετήθηκαν δύο μικροί κάδοι ανακύκλωσης στο νηπιαγωγείο όπου γινόταν διαλογή στην πηγή 2 υλικών(χαρτί, πλαστικό) από τους/τις μαθητές/τριες. Επίσης το νηπιαγωγείο συνεργάστηκε με το Πολυκοινωνικό του Δήμου Αλεξανδρούπολης στο πρόγραμμα; << Μάρτιος-μήνας Αγάπης>> όπου οι γονείς των παιδιών προσέφεραν είδη πρώτης ανάγκης για φτωχές οικογένειες και έτσι τα παιδιά ευαισθητοποιήθηκαν στην αλληλοβοήθεια και σε κοινωνικά θέματα.</p>
<p>Τελικά προϊόντα(ενδεικτικά) των εργαστηρίων που υλοποιήθηκαν</p>	<p>Πραγματοποιήθηκαν ομαδικές εργασίες σχετικές με τη θεματολογία οι οποίες βρίσκονται στο σχέδιο δράσης. Το Σχέδιο δράσης αναρτήθηκε στο blog του Νηπιαγωγείου.</p>
<p>Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν εκτός της Πλατφόρμας των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων του ΙΕΠ.</p>	<p>BIBΛΙΑ: Ο Λαχανούλης και η σωστή διατροφή Julia Volmet Susanne Szesny Εκδ. Modern Times, Ερευνώ και μαθαίνω ΔΙΑΤΡΟΦΗ Εκδ. ΜΑΛΛΙΑΡΗΣ Παιδεία, Πέντε σωματοφύλακες κλεισμένοι στο ψυγείο Εκδ. Άγκυρα Άννα Βερούλη Νικος Μιχαλόπουλος, Το Στρουμπουλό Τερατάκι Κατερίνα Μαγκαδάκη Εκδ. ΜΙΝΩΑΣ Η Φωτούλα αγαπούσε τα πλαστικά Celia loved Plastic Νικόλας Ανδρικόπουλος Εκδ. Πατάκη , Μια θάλασσα πλαστικά Κατρίνα Τσάνταλη Εκδ. διόπτρα Εικονογράφηση Μαρία Παγκάλου</p>

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Τελική αξιολόγηση της υλοποίησης των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων

Κείμενο 100 λέξεων (με βάση την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό) στην μορφή λίστας για κάθε Θεματική Ενότητα

 Ζω καλύτερα- Ευ ζην	 Φροντίζω το Περιβάλλον	 Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	 Δημιουργώ και Καινοτομώ- Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή - Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια	1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	1. Ανθρώπινα δικαιώματα	1. STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική
2. Ψυχική και Συναίσθηματική Υγεία - Πρόληψη	2. Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία	2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση	2. Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα
3. Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση	3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά	3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα	

2. Οφέλη συνολικά από την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης

(σε συνάφεια με την αρχική ανάλυση αναγκών)

ως προς το σχολικό κλίμα γενικά	Οι μαθητές/τριες ανταποκρίθηκαν θετικά κατά την επεξεργασία των θεματικών ενοτήτων, συνεργάστηκαν μέσα σε ένα ευχάριστο και δημιουργικό κλίμα και δημιούργησαν ομαδικές εργασίες σχετικές με τη θεματολογία.
ως προς τη ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς)	Υπήρξε ενημέρωση των γονέων σχετικά με την υλοποίηση των Εργασιών Δεξιοτήτων. Οι μαθητές/τριες ευαισθητοποιήθηκαν σε θέματα όπως την ανακύκλωση, την υγιεινή διατροφή, τη μοναδικότητα της οικογένειας και την ρομποτική. Οι ήδη καλές σχέσεις των παιδιών βελτιώθηκαν με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο.
ως προς την τοπική κοινότητα	Ποιοτική συνεργασία με την τοπική κοινότητα. Συνεργασία του νηπιαγωγείου με το Δήμο Αλεξανδρούπολης.

3. Δυσκολίες – Εμπόδια κατά την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος

Δυσκολίες και εμπόδια, σύντομη περιγραφή (ξεπεράστηκαν / ήταν ανυπερβλήτα)	Δεν πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικές επισκέψεις λόγω της πανδημίας.
---	--

Προτάσεις

Στη μορφή λίστας (150 λέξεις)

-
-

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020»
που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

This work is licensed under Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International.
To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη